

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Davida Hipšra, soudce Milana Podhrázkého a soudkyně Jiřiny Chmelové v právní věci žalobkyně: **N. L.**, zastoupena Mgr. Vratislavem Tauberem, advokátem se sídlem Lidická 960/81, Brno, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 27. 1. 2025, č. j. 30 A 95/2022-52,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalovaná je **povinna** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši **6 134,70 Kč** k rukám jejího zástupce Mgr. Vratislava Taubera, advokáta, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 25. 10. 2022, č. j. MV-163327-4/SO-2022, žalovaná zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 17. 6. 2022, č. j. OAM-2608-7/ZR-2022, jímž správní orgán I. stupně podle § 46 odst. 1 ve spojení s § 37 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zrušil platnost žalobkynina povolení k dlouhodobému pobytu pro neplnění účelu, pro který bylo uděleno (studium). Současně stanovil žalobkyni lhůtu třiceti dnů k vycestování z území České republiky.

II.

[2] Žalobkyně podala proti výše uvedenému rozhodnutí žalobu ke Krajskému soudu v Brně, který rozsudkem ze dne 27. 1. 2025, č. j. 30 A 95/2022-52, žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

[3] Krajský soud konstatoval, že žalovaná se řádně nevypořádala s navrženým důkazem – záznamem telefonického hovoru, která měla žalobkyně podle svého tvrzení uskutečnit dne 3. 2. 2022 s pracovníkem infolinky Klientského centra pro poskytování informací cizincům zřízené Ministerstvem vnitra (dále jen „infolinka“). Neprovedení důkazu bez relevantních důvodů je podle názoru krajského soudu vadou řízení, která v tomto případě mohla ovlivnit zákonnost napadeného rozhodnutí. Pokud by se totiž ukázalo tvrzení žalobkyně jako pravdivé, pak by zrušení jejího povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia bylo nezákonné pro rozpor s § 2 odst. 3 a 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).

III.

[4] Proti tomuto rozsudku podala žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[5] Stěžovatelka má za to, že se v odůvodnění napadeného rozhodnutí řádně vypořádala s důkazním návrhem žalobkyně. Odkaz v napadeném rozhodnutí na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 3. 2018, č. j. 57 A 23/2017-62, je pak zcela přílehavý, neboť za splnění povinností daných zákonem o pobytu cizinců (tedy plnění účelu pobytu, případně zajištění k tomu odpovídajícího oprávnění k pobytu) byla odpovědná toliko žalobkyně. Prostřednictvím infolinky jsou poskytovány výhradně obecné informace. Nejedná se o právní poradenství, natožpak právní poradenství ke konkrétním případům. Podle stěžovatelky tak krajský soud nemohl dovodit možné legitimní očekávání žalobkyně, pokud stanovisko vyjádřené prostřednictvím infolinky má pouze informativní charakter. Stěžovatelka dále považuje za podstatné, že (tvrzená) poskytnutá informace, kterou žalobkyně obdržela prostřednictvím infolinky: *„Měla být ujištěna, že na území bude moci oprávněně pobývat až do doby uplynutí platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, tj. do 31. 8. 2022.“*, je informací správnou odpovídající znění zákona o pobytu cizinců. Žalobkyně skutečně mohla pobývat na území až do 31. 8. 2022, jelikož platnost jejího oprávnění ze zákona nezanikla. Skutečnost, že správní orgán I. stupně zjistil zákonný důvod pro zahájení řízení, řízení s žalobkyní zahájil a pobytové oprávnění zrušil, na relevanci poskytnuté informace nic nemění. Stěžovatelka dále uvedla, že vzhledem k době uchování záznamu by navrhovaný důkaz ani nemohla provést, neboť předmětný záznam již v době odvolacího řízení neexistoval (záznam o telefonickém hovoru byl po 60 dnech od jeho pořízení smazán). Ani případné provedení důkazu však nemohlo ovlivnit výsledek řízení, jelikož obecné informace poskytnuté v rámci Klientského centra nemohou založit u jednotlivých osob legitimní očekávání v konkrétních správních řízeních či dokonce legitimní očekávání, že řízení z moci úřední za splnění zákonných podmínek nebude zahájeno.

[6] Z uvedených důvodů stěžovatelka navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

pokračování

[7] Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že závěr krajského soudu o tom, že stěžovatelka řádně nevypořádala důkazní návrh žalobkyně, je správný. Nebylo na libovůli stěžovatelky, zda důkaz navržený žalobkyní provede nebo ne. Pokud stěžovatelka nechtěla navržený důkaz provést, pak bylo na ní, aby jeho neprovedení opřela o některý z důvodů, který akceptuje judikatura Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 6. 1. 2022, č. j. 1 Azs 314/2021-47). Stěžovatelka však neprovedení žalobkyní navrženého důkazu o žádný z uvedených důvodů neopřela. Pokud stěžovatelka nyní uvádí, že vzhledem k době uchování záznamu by navrhovaný důkaz nemohl být proveden, protože tento v době odvolacího řízení již neexistoval, tak takový důvod v rámci svého rozhodnutí neuvedla. K tomu žalobkyně dodala, že řízení, ve kterém bylo napadené rozhodnutí vydáno, nebylo řízením o žádosti, nýbrž řízením o uložení povinnosti a v takovém řízení by měla být z hlediska obstarávání důkazů a objasnění skutkového stavu iniciativa správního orgánu rozsáhlejší. K dokumentu „*Pravidla pro komunikaci s Klientským centrem pro poskytování informací cizincům*“ žalobkyně uvedla, že tento je datován až 5. 9. 2024. Je tedy zřejmé, že v době, kdy se měl předmětný hovor na infolinku uskutečnit, tento dokument ještě neexistoval a žalobkyně se s ním tak nemohla seznámit. Žalobkyně dále uvedla, že zřídil-li správní orgán I. stupně infolinku k poskytování informací cizincům, pak se jedná o jeho organizační součást. Správní orgán I. stupně pak odpovídá za to, aby na této infolince zodpovídal dotazy kvalifikovaný a proškolený personál, který si je vědom svých kompetencí a toho, jaké dotazy může a nemůže zodpovídat. Žalobkyně pak má za to, že i zodpovídání telefonických dotazů představuje činnost správního orgánu I. stupně, při které je vázán základními zásadami činnosti správních orgánů a při kterých by měl dodržovat principy dobré správy. Poskytování chybných, neúplných či zavádějících informací pak s nimi musí být nutně v rozporu. Žalobkyně dále poukázala na to, že měla v úmyslu po skončení studia změnit účel pobytu, přičemž tento svůj záměr také v rámci hovoru na infolinku prezentovala. Zde však byla ujištěna, že tak činit nemusí a že na území bude moci oprávněně pobývat až do doby uplynutí povolení k dlouhodobému pobytu. Nelze však mít za to, že by následně správní orgán I. stupně považoval pobyt žalobkyně na území po skončení studia za oprávněný, pokud zahájil řízení o zrušení jejího povolení k pobytu. Žalobkyně se plně ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že pokud jí byla poskytnuta shora uvedená informace, mohla mít legitimní očekávání, že správní orgán I. stupně řízení o zrušení povolení k pobytu se žalobkyní nezahájí. Na základě výše uvedeného žalobkyně navrhla, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

V.

[8] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] V nyní posuzovaném případě žalobkyně v odvolání uplatnila námitku, že účel pobytu neplnila ze závažných důvodů, neboť byla uvedena správním orgánem v omyl, když jí na infolince pracovník správního orgánu I. stupně sdělil, že může i přesto, že neplní účel pobytu, pobývat na území až do konce platnosti stávajícího povolení k pobytu.

K prokázání této skutečnosti žalobkyně navrhla důkaz záznamem hovoru uskutečněného z telefonního čísla X v době od 8:00 do 9:45 dne 3. 2. 2022 na telefonní linku 974 801 801, neboť hovor byl monitorován. Stěžovatelka v rozhodnutí o odvolání k tomu uvedla, že se jedná toliko o tvrzení žalobkyně, které nijak neprokázala. Stěžovatelka dále odkázala na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 3. 2018, č. j. 57 A 23/2017-62. Rovněž poukázala na to, že žalobkyně při seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí správního orgánu I. stupně nesdělila, že by se na svou situaci dotazovala na infolince a byla přitom nesprávně informována tak, jak uvedla v odvolání. Stěžovatelka proto nepřihlédla k návrhu žalobkyně na pořízení záznamu z tvrzeného telefonického hovoru ze dne 3. 2. 2022 s odůvodněním, že toto žalobkyně nenavrhovala v rámci řízení před správním orgánem I. stupně, přičemž tvrzený hovor nebyl podpořen relevantními důkazy.

[11] Otázka rozsahu povinnosti stěžovatelky provádět další dokazování závisí na tom, zda lze na souzenou věc aplikovat ustanovení § 82 odst. 4 věty první správního řádu, podle kterého: *K novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, se přihlédne jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník nemohl uplatnit dříve.* Žalobkyně totiž veškeré své námitky a návrhy důkazů uplatnila až v odvolání, což odpovídá hypotéze zmíněného ustanovení. Nelze však opomenout charakter řízení o zrušení povolení k dlouhodobému pobytu, které spadá do okruhu řízení, v nichž správní orgán z moci úřední ukládá určitou povinnost. Povinností nelze rozumět toliko uložení sankce nebo provedení nápravného opatření, ale například též odnětí určitého oprávnění [srov. Vedral, J. *Správní řád. Komentář*. II. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Bova Polygon, 2012, s. 518, či rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. 2. 2015, č. j. 15 A 42/2012-27]. Na tato řízení se vztahuje pravidlo uvedené v § 50 odst. 3 větě druhé správního řádu, podle kterého: *V řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena.*

[12] Ustanovení § 50 odst. 3 věty druhé správního řádu je ve vztahu k § 82 odst. 4 téhož zákona ustanovením speciálním. Jak vyložil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7. 4. 2011, č. j. 5 As 7/2011-48, č. 2412/2011 Sb. NSS: *„[m]á-li správní orgán povinnost zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena i bez návrhu (z logiky věci bez návrhu toho, komu má být povinnost uložena), nemůže se správní orgán ohledně návrhů takové osoby na provedení dalších důkazů současně dovolávat § 82 odst. 4 správního řádu (zásady koncentrace řízení). Ustanovení § 82 odst. 4 správního řádu na řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, nedopadá.“*

[13] Lze proto přisvědčit názoru krajského soudu, že k novým tvrzením a návrhům důkazů měla stěžovatelka v odvolacím řízení přihlížet s ohledem na § 50 odst. 3 větu druhou správního řádu. Za dané procesní situace byla stěžovatelka povinna v odvolacím řízení zohlednit a náležitě vypořádat všechna tvrzení žalobkyně a řádně naložit též s uplatněnými návrhy důkazů tak, aby zjistila stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Této povinnosti však stěžovatelka nedostála, když se řádně nevypořádala s navrženým důkazem.

[14] Pokud jde o odkaz stěžovatelky na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 3. 2018, č. j. 57 A 23/2017-62, pak lze souhlasit s krajským soudem, že jeho závěry nelze aplikovat na nyní posuzovanou věc, neboť se jednalo o skutkově i právně

pokračování

odlišnou situaci. Na rozdíl od případu žalobkyně chybná informace měla být poskytnuta na přepážce správního orgánu a účastnice řízení žádné důkazy k prokázání poskytnutí takové informace neoznčila. Navíc se jednalo o řízení o žádosti, kde účastnice řízení měla povinnost doložit k žádosti doklady uvedené v § 31 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, a protože tak neučinila, byla správním orgánem písemně upozorněna, že žádost trpí vadami, které musí odstranit, byla jí k tomu stanovena lhůta a byla poučena, že řízení bude zastaveno, pokud vady neodstraní. Řízení o žádosti není na rozdíl od řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, ovládáno zásadou vyšetřovací, ale uplatňuje se se v něm koncentrace řízení (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 Azs 12/2015-38).

[15] Poukaz stěžovatelky na dokument „*Pravidla pro komunikaci s Klientským centrem pro poskytování informací cizincům*“ ze dne 5. 9. 2024, ze kterého má vyplývat obecný charakter poskytovaných informací a lhůta uchovávání záznamu o hovoru, není případný, neboť jak správně uvedla žalobkyně ve svém vyjádření tento je datován, a tedy byl vytvořen a zveřejněn až poté, co se předmětný hovor měl podle tvrzení žalobkyně uskutečnit (3. 2. 2022). Stěžovatelka navíc tento argument, kterým odůvodnila nepřihlédnutí k navrženému důkazu, přednesla až v kasační stížnosti, nikoliv v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí.

[16] Je třeba doplnit, že ani stěžovatelka obecně nezpochybňovala účel a význam informací, které klientské infocentrum tazatelům poskytuje. Poskytování neúplných či dokonce nesprávných informací by jistě neplnilo účel, ke kterému bylo klientské centrum zřízeno. Nejvyšší správní soud nepresumuje, že se žalobkyně na klientské centrum v této věci skutečně obrátila a jaké informace od něj případně obdržela. To bude zřejmé až po náležitém zhodnocení předložených důkazních prostředků a případně těch, které si stěžovatelka sama obstará. Minimálně jako neúplnou je však třeba hodnotit případnou informaci (bod 19 kasační stížnosti), pokud stěžovatelka na jedné straně považuje za správné ujištění, že žalobkyně bude moci oprávněně pobývat na území až do doby uplynutí platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, ve spojení s dovětkem (u kterého však již není zřejmé, zda případně měl být součástí poskytnuté informace), že pokud správní orgán v mezidobí zjistí důvod pro zahájení řízení o zrušení pobytového oprávnění, takové řízení zahájí a pobytové oprávnění zruší.

[17] Z uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[18] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Plně úspěšné žalobkyni soud přiznal právo na náhradu nákladů řízení. Náklady řízení sestávají z odměny zástupce za jeden úkon právní služby ve výši 4 620 Kč (vyjádření ke kasační stížnosti) podle § 7 bod 5, § 9 odst. 5 a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, a náhrady hotových výdajů ve výši 450 Kč podle § 13 odst. 4 citované vyhlášky. Zástupce žalobkyně je plátcem DPH, proto se odměna a náhrada hotových výdajů zvyšují o částku odpovídající této dani (§ 57 odst. 2 s. ř. s.), tj. o 1 064,70 Kč. Celková částka náhrady nákladů řízení proto činí 6 134,70 Kč.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. července 2025

David Hipšr
předseda senátu